

*Elämän
tähden*

Hoitotyön sähköinen kirjaaminen

Pirkanmaan sairaanhoitopiiri
Tietohallinnon asiantuntijahoitaja
Mervi Perkiö-Kuosmanen

Hoitotyön sähköinen kirjaaminen

- Asteittainen Mirandan sähköisen hoitokertomuksen käyttöönotto 2005 – 2006
- Sähköisen hoitokertomuksen käytössä on alusta asti korostettu moniammatillisuutta.
- Erityistyöntekijät kirjaavat moniammatillisilla otsikoilla hoitokertomukseen päivittäisiä merkintöjä. Lisäksi ammatillisille näkymille sanelu tai kirjoitus yhteenvetoja.
- Lääketieteellisille näkymille myös asiantuntijahoitajien yhteenvedot.
- Sähköistä kirjaamista syytetty hoitotyön prosessin unohtumisesta: Esimerkiksi tavoitteiden asettaminen vähentyi.
- Hoitotyön kirjaamista ohjeistettu hoitotyön kirjaamistyöryhmän toimesta, jonka jäsenet oman työnsä ohella perehtyneet kirjaamiseen.
- Erillistä projektia tai projektityöntekijää hoitotyön kirjaamisen kehittämiseen ei ole ollut.

Käytössä moniammatilliset otsikot

- Moniammatillinen Potilaskertomustyöryhmä (edeltäjä Sairauskertomustyöryhmä) toimi vuoden 2007 loppuun asti.
- Potilastiedot-työryhmä nimettiin 3/2009
- Potilaskertomusohjeessa määritelty sisältö otsikoille, joita vähintään tulisi käyttää.
- Koko otsikkorakenteen sisältö liitteenä Potilaskertomusohjeeseen.
- Hoitajaksokohtaisten moniammatillisten tietojen kehitys kansallisella tasolla loppunut 2007, ei koodistopalvelimella
- Päivittäisessä hoitotyön kirjaamisessa varsinkin somaattisen hoidon puolella olisi tarve lisätä rakenteisuutta.
- Hoitotyön yhteenveto on ollut Potilaskertomusohjeessa määriteltynä moniammatillisiin otsikoihin perustuen (2/2010) ja ohjeistettu sen tuottaminen hoitokertomukseen Yhteenveto – hoitopäivätyyppiä (12/2010) käyttäen.

Hoitotyön yhteenveto

- Hoitajat tekevät hoitokertomukseen oman selvityksensä hoidosta ja jatkohoitosuunnitelmista **hoitopäivätyypillä Yhteenveto perustettuun päivään** otsikolla Hoitotyön yhteenveto. **Yhteenvedon päivämääräksi merkitään yhteenvedon tekemisen aloituspäivä, mutta sitä voidaan muuttaa Yhteenvetoa päivitettäessä esim. potilaan kotiutus- tai jatkohoitoon siirtymispäiväksi.** Hoitotyön yhteenveto annetaan potilaan mukaan kotiin tai lähetetään jatkohoitopaikkaan. Hoitotyön yhteenveto sisältää koosteen hoidosta.
- **Hoidon tarve**, joka sisältää tulossyyt ja diagnoosin
Hoidon tavoitteet
Hoitotyön toiminnot, joka sisältää annetun hoidon
Hoidon tulokset, joka sisältää arvion hoidosta ja kuntoutuksesta (potilas/hoitaja) sekä loppuarvion
Jatkohoitosuunnitelma, joka sisältää hoito-ohjeet kotiin ja/tai jatkohoitopaikkaan.
Hoitotyön yhteenvetoon kirjataan myös lääkehoidon toteutus lähtöpäivänä sekä potilasta hoitaneiden henkilöiden yhteystiedot.

Hoitotyön kirjaamisen arki PSHP:ssä

Tekninen näkökulma

- Työvälineiden saatavuus ja toimivuus pullonkaulana.
- Perustietotekniikan hallinta ja työaseman huoltaminen edelleen haaste.
- Tavoitteena potilaan luona tapahtuva kirjaaminen mobiilityöasemia suosimalla.
- Langattoman verkon toimivuus
- Pda-laitteilla havaintoarvojen kirjaaminen hoitotaulukkoon pilottivaiheessa.
- Tekninenkin kehitys hidasta, koska ohjelmisto ei ole käyttökelpoinen uudemmilla kirjausvälineillä.

Hoitotyön kirjaamisen arki PSHP:ssä

Ohjelmistonäkökulma

- Käytössä Uranus 2007 – versio, jonka hakukoneen ja hyödyntämisenäkökulmien käyttö on jäänyt vähäiseksi.
- Hoitotaulukon ja lääkitys-sovelluksen haltuunotto vienytt huomion hoitotyön kirjaamisen sisällöstä.
- Otsikoiden haku ennakoivalla kirjoituksella helpompaa, mutta otsikkojen käyttö ei ole laajentunut.
- Otsikoiden käyttöä ajatellaan ohjelmiston osien mukaan, hoitotyön prosessi hajoaa.
- Pysyväistiedot ja riskitiedot erillisiä ohjelmiston osia, joilla myös merkitystä hoitotyön prosessissa. Pitäisi osata hyödyntää suunnittelussa ja pitää ajan tasalla.

Hoitotyön kirjaamisen arki PSHP:ssä

Sisältönäkökulma

- Hoitotyön yhteenvedo on aiemmin ohjeistettu tuottamaan hoitokertomukseen. 6/2011 otettu käyttöön HOKE-näkymä.
- Koulutusiltapäivät hoitotyön yhteenvedosta ja sen tuottamisesta syksyn 2011 aikana.
- Kirjaamisyhdyshenkilöverkoston aktivoiminen
- Hoitotyön yhteenvedon siirtäminen erikoisalanäkymälle sovitaan vastuualueilla.
  - Myönteisiä kokemuksia joillakin erikoisaloilla
  - Tekninen toteuttaminen sovittu toimipistekohtaisesti

Uudet ohjeet Hoitotyön yhteenvedosta

4.2. Erikoisalojen lehdet/näkymät

Hoitokertomus (lisäys 10.6.2011)

HOKE-näkymään siirretään hoitokertomuksen Yhteenvedo-päivälle tuotettu hoitotyön yhteenvedo. Pääotsikkona yhteenvedolle käytetään Yhteenvedo annetusta hoidosta. Pitkän yhteenvedon luettavuutta parantaa väliotsikoiden Tulossyyt, Hoidon tarve ja tavoite, Hoidon toteutus ja seuranta, Toteutetut hoidot ja tulokset sekä Johtopäätökset ja jatkosuunnitelma käyttö. HOKE-näkymän yhteenvedo siirretään myös potilasta hoitaneen erikoisalan näkymälle, jos vastualueella on asiasta sovittu. HOKE-näkymää ei tulosteta paperilomakkeelle potilaskertomuksessa säilytettäväksi.

PSHP:n Miranda-hoitokertomuksen otsikkorakenne: **Tulotilanne**

- Pysyväistietojen hyödyntäminen sekä ylläpito
  - Pysyväistietojen otsikoita: Taustatiedot; Terveysteen vaikuttavat tekijät; Toimintakykyyn vaikuttavat tekijät; Riskitiedot tarkistettu; Lääkitys tarkistettu.
- Esitiedot
  - Hoidon syy: Potilaan/läheisen näkemys ja Ammattihenkilön näkemys
  - Taustatiedot; Aiemmat tutkimukset ja hoidot; Kotilääkitys; Terveysteen vaikuttavat tekijät; Toimintakykyyn vaikuttavat tekijät ja Potilaan elämäntilanne
  - Tietojen luovuttaminen ja hankkiminen
- Keskeiset tiedot
  - Tietojen luovuttaminen ja hankkiminen
  - Suostumus opiskelijoiden osallistumisesta hoitoon

PSHP:n Miranda-hoitokertomuksen otsikkorakenne: **Hoidon suunnittelu**

- Riskitietojen hyödyntäminen ja ylläpito
  - Riskitietojen otsikoita: Allergia, Lääkeaineen aiheuttama poikkeava reaktio, Riskitauti, Keinoelin, siirtoelin, vierasesine, Muu riski.
- Moniammatilliset määräykset ja ohjeet – osion hyödyntäminen ja ylläpito (mm. kuittaaminen)
- Esitietojen ja Pysyväistietojen hyödyntäminen
- Keskeisten tietojen ja hoitopäivän/käynnin otsikoiden hyödyntäminen suunnitelman kirjaamisessa (kts. seuraava dia)

PSHP:n Miranda-hoitokertomuksen otsikkorakenne: **Hoidon suunnittelu**

- Keskeiset tiedot:
  - Hoidon ja/tai kuntoutuksen tarve: Ammattihenkilön arvio, Potilaan/läheisen odotukset ja Lähettävän tahon odotukset
  - Hoidon ja/tai kuntoutusjakson tavoitteet: Ammattihenkilön arvio ja Potilaan/läheisen näkemys
  - Moniammatilliset määräykset ja ohjeet: Tutkimukset ja toimenpiteet, Konsultaatiot, Ravitsemus- liikunta- ja toimintaohjeet
  - Hoito- ja kuntoutussopimukset
- Hoitopäivä/Käynti:
  - Päivittäiset tavoitteet: Ammattihenkilön arvio ja Potilaan/läheisen näkemys

PSHP:n Miranda-hoitokertomuksen otsikkorakenne: **Hoidon toteutus**

- Hoitopäivä/käynti:
  - Tutkimukset ja toimenpiteet: Kliiniset tutkimukset, Tutkimustulokset ja Toimenpiteen aikainen hoito ja seuranta
  - Lääkehoito: Lääkehoidon toteutus ja vaikuttavuus, Lääkehoidon erityishuomiot ja Lääkehoidon haittavaikutukset
  - Hoito ja kuntoutus: Hoidon ja kuntoutuksen toteutus, Potilaan/läheisen ohjaus, Potilaan/läheisen tukeminen ja Potilaan/läheisen näkemys toteutuneesta
  - Hoidon poikkeava kulku: Selvitys poikkeamasta ja Potilaan/läheisen näkemys
- Hoitotaulukkoon kirjattavat havaintoarvot ja lääkesovelluksen antokirjaukset ovat osa päivittäistä hoidon toteutuksen kirjausta.
- Kirjaa valitulle otsikolle – valinta muodostaa uuden laatikon, jonka tapahtuma-aika järjestää kronologisesti.

PSHP:n Miranda-hoitokertomuksen otsikkorakenne: **Hoidon arviointi**

- Hoitopäivä/käynti:
  - Potilaan vointi ja toimintakyky: Potilaan tämänhetkinen vointi, Potilaan/läheisen näkemys kokonaistavoitteiden toteutumisesta, Ammattihenkilön arvio kokonaistavoitteiden toteutumisesta ja Hoitoisuus
  - Hoidon/kuntoutuksen vaikuttavuus: Potilaan/läheisen näkemys ja Ammattihenkilön arvio
- Päivittäinen arvio potilaan tilasta on samalla tiedonsiirtoa.
- Kirjaamisen merkitys korostunut, kun hoitoisuutta on ryhdytty arvioimaan vuorokauden ajalta

PSHP:n Miranda-hoitokertomuksen otsikkorakenne: **Jatkohoito**

- Keskeiset tiedot:
  - Jatkohoidon järjestäminen ja Todistukset ja ilmoitukset
- Hoitopäivä/käynti:
  - Jatkohoidon järjestäminen ja Hoitotyön yhteenveto
- Hoitotyön yhteenveto (kts. seuraava dia)
  - Ohjelmassa on hyödyntämisenäkökulmaan ”hoitotyön yhteenveto” liitetty osa otsikoista.
  - Yksittäisen merkinnän voi kirjaaja itse liittää hyödyntämisenäkökulman hoitotyön yhteenveto, vaikka otsikko ei olisi valmiiksi kiinnitetty.
  - Hakukoneella voi hakea hyödyntämisenäkökulmaan kiinnitettyt tekstit ja maalaamalla siirtää Yhteenvetopäivään muokattavaksi.

PSHP:n Miranda-hoitokertomuksen otsikkorakenne: Hoitotyön yhteenveto

- Hoitopäivä/käynti:
  - Otsikko: Hoitotyön yhteenveto
- Hyödyntämisenäkökulmaan Hoitotyön yhteenveto liitetyt otsikot
  - Hoidon tarve: (Hoidon ja/tai kuntoutuksen tarve) Potilaan/läheisen odotukset ja (Hoidon ja/tai kuntoutuksen tarve) Ammattihenkilön arvio
  - Hoidon tavoitteet: (Hoito- ja/tai kuntoutusjakson tavoitteet) Potilaan/läheisen näkemys, (Hoito- ja/tai kuntoutusjakson tavoitteet) Ammattihenkilön arvio ja Hoito-/ kuntoutussopimukset
  - Hoitotyön toiminnot: (Tutkimukset ja toimenpiteet) Toimenpiteen aikainen hoito ja seuranta, (Lääkehoito) Lääkehoidon erityishuomiot, (Hoito ja kuntoutus) Potilaan/läheisen ohjaus, (Hoito ja kuntoutus) Potilaan/läheisen tukeminen ja (Hoidon poikkeava kulku) Selvitys poikkeamasta.
  - Hoidon tulokset: (Potilaan vointi ja toimintakyky) Potilaan/läheisen näkemys kokonaistavoitteiden toteutumisesta, (Potilaan vointi ja toimintakyky) Ammattihenkilön arvio kokonaistavoitteiden toteutumisesta
  - Jatkohoitosuunnitelma: Jatkohoidon järjestäminen

Kansallinen yhtenäinen näkemys

- Hoidata hanke 2007 – 2009. <http://www.vsshp.fi/fi/4519>
- SHTal, SHTol ja SHTul – luokitus THL:n testikoodistopalvelimella. <http://91.202.112.135/codeserverTES/user-action.do?action=start>
- 2010: STM:n rahoittama tutkimus: Hoitotyön kansallisen kirjaamismallin ja hoitokertomuksen käytettävyystudkimus. <http://www.cs.uta.fi/reports/dsarja/D-2010-7.pdf>
- 2011: THL:n nimeämä asiantuntijatyöryhmä
- TA6:lla Mediatri – ympäristössä FinnCC – luokituksen pilotointi
- 2011 hoitotyön kirjaamistyöryhmä etsinyt lisärakenteisuuteen ratkaisua hoitoisuusluokitusten osa-alueiden hyödyntämisestä.
- Odotetaan asiantuntijaryhmän suosituksia ennen muutoksia
- Kiitos!

